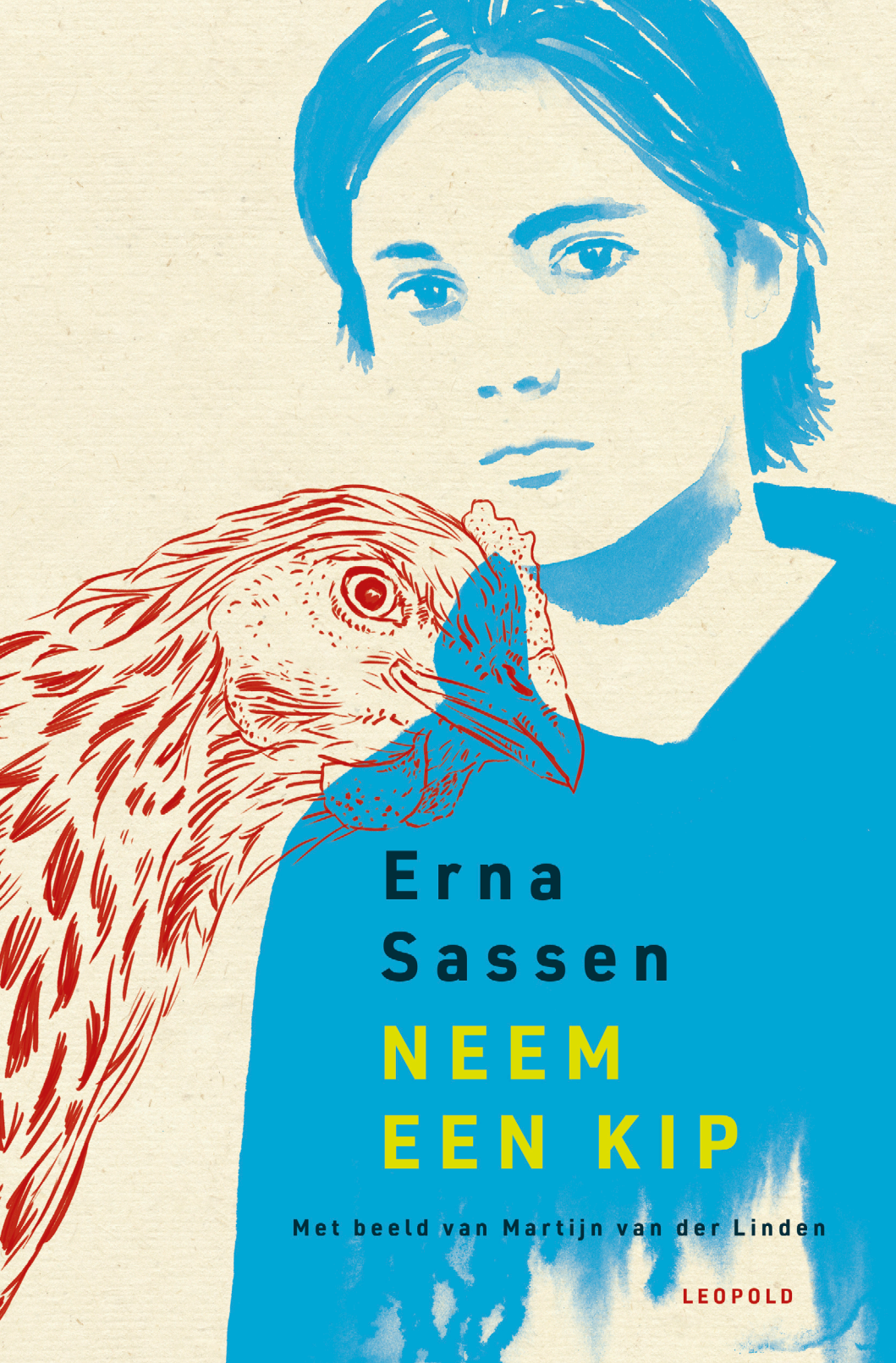

**Erna
Sassen
NEEM
EEN KIP**

Met beeld van Martijn van der Linden

LEOPOLD

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

De auteur ontving voor het schrijven van dit boek een werkbeurs
van het Nederlands Letterenfonds.

Eerste druk 2025

Copyright © Erna Sassen 2025 / www.ernasassen.nl

Omslag- en binnenwerkillustraties: Martijn van der Linden /
www.martijnvanderlinden.nl

Belettering voorplat: Martijn van der Linden

Belettering rug en achterplat: Nanja Toebak

Tekst- of datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk
niet toegestaan.

Uitgeverij Leopold, Amsterdam / www.leopold.nl

ISBN 978 90 258 8820 6 / NUR 284/285

Dit boek is gedrukt op papier met het FSC®-keurmerk.

Zo blijven waardevolle bossen behouden.

www.kinderboeken.nl

22

Bij Koerdische families zoals die van Zivan, gaat het geluk van de familie boven individueel geluk.

Weet ik inmiddels.

En dat 'geluk' van de familie is sterk afhankelijk van hun eer.

Als een meisje in die cultuur zich niet aan de regels houdt, en zelfs van huis wegloopt (zoals Zivan deed omdat ze aan dat verplichte huwelijk wilde ontkomen), is de eer van de hele familie kapot.

Of in de woorden van Zivans vader: *Als jij een slecht meisje bent, ben ik een slechte vader.*

Dat was de belangrijkste reden dat Zivan na een half jaar ondergedoken te hebben gezeten uiteindelijk tóch op het vliegtuig stapte naar Irak.

In de cultuur van Zivans ouders mag een vader, broer, oom of verre achterneef zo'n 'slecht' meisje doodmaken.

Dat heet eerwraak.

Of femicide. Zo kun je het beter noemen. Want het gebeurt voornamelijk bij vrouwen en meisjes, dat is het bizarre. En bij queers trouwens. Die worden ook vermoord vanwege de eer van de familie.

Bij ons mag dat niet.

Bij ons worden kinderen die zich niet aan de regels van hun ouders houden, niet vermoord.

Ons = de witte vinken-club.

Bij veel van 'onze' christelijke geloofsgemeenschappen worden homo's, andere queers en hetero's die zich niet aan de regels en de voorschriften houden, 'ge-excommuniceerd'.

In de ban gedaan. Verstoten. Dat is ook een heel feestelijke traditie. Maar ze mogen nog wél verder leven. Dat wel.

(Tegenwoordig dan, hè.)

Ik haat religies.

Maar ik weet er weinig vanaf, dat moet ik erbij zeggen.

Ik hoor alleen wat mijn moeder erover uitkotst.

Het orthodoxe jodendom bijvoorbeeld, daar heeft ze ook een hekel aan want 'Daar zijn ze zo mogelijk nog vrouw-onvriendelijker dan bij de strenge moslims. Ze mogen

alleen niet moorden.' (Maar dat *mogen* moslims in principe ook niet,

want hun godsdienst verbiedt eerwraak 'UITDRUKKELIJK' lees ik net op de site van Amnesty.)

Mijn moeder zegt dat getrouwde vrouwen in ultraorthodox-joodse gemeenschappen hun hoofd kaal moeten scheren en een pruik moeten dragen, dat ze zoveel mogelijk kinderen moeten baren, en dat ze naast de verzorging van al die kinderen vaak ook nog een betaalde baan hebben omdat veel mannen hun leven wijden aan religieuze studies en dus geen geld verdienen.

(Disclaimer: mijn moeder overdrijft soms. Soms als in: heel vaak of: bijna altijd.)

Maar 'onze' zwartekousenkerk kan er ook wat van, zegt mijn moeder.

En dan krijg je een heel college over de Biblebelt en wat daar allemaal NIET mag.

Jezuschristustothemax

ALSOF HET LEVEN NIET INGEWIKKELD GENOEG IS ZÓNDER AL DIE NARIGHEID

Mijn lieve omaatje was een groot deel van haar leven lid van de katholieke club, en daar werden 'stelselmatig' kinderen verkracht door bisschoppen, priesters en wat heb je nog meer aan gefrustreerde kerkleiders. En zowel katholieken als protestanten gooiden eeuwenlang graag oudere alleenstaande vrouwen¹⁷ op de brandstapel, na ze bijna, of geheel, te hebben doodgemarteld #PRAISETHELORD.

En dan heb ik het nog niet eens over de behoefte van fanatiek-religieuzen in alle soorten en maten om de rest van de wereld hun eigen geloof op te dringen, vaak met veel geweld. (De christenen in de koloniën, de fanatieke moslims bij de 'ongelovigen' en afvalligen; ik weet eigenlijk niet of de joden ook geweld gebruiken om hun geloof te verspreiden... nee, Leo zegt van niet, hindoeïsten wél, schijnt, de extremisten dan; boeddhisten hoop ik niet maar boeddhisme is geen religie. (Kies joods als je een geloof neemt.))

Kutzooi.

Maar Zivan zegt altijd: het is óók een heel warme cultuur. (Die geloofsgemeenschap van haar ouders.)

Want je bent nooit alleen.

En iedereen helpt elkaar als er bijvoorbeeld financiële problemen zijn.

17 20% van deze zogenaamde heksen schijnt trouwens *man* geweest te zijn. Laat me raden. Homo waarschijnlijk, of een andere kleur uit de regenboog.

Daar hoef je hier in het dorp dan weer niet op te rekenen.
Daar helpt niemand elkaar.
Daar zijn ze ranzig jaloers als een straat met een andere
postcode dan die van hen de loterij wint, en verlinken ze
elkaar als er een coronafeestje wordt gevierd op anderhalve
centimeter.

Misschien heb ik gewoon een grafhekel aan mensen in het
algemeen.

PS

Ik heb laatst iets geleerd van Leo.

Echt waar.

Dat kan dus ook hè. Van een man als Leo iets LEREN.

Je moet daarbij wel doen alsof het je geen ruk interesseert en naar je telefoon blijven staren, anders houdt-ie nooit meer op.

Maar goed, ik leerde van Leo:

dat er bij het christendom, jodendom en de islam 'één almachtige god wordt aanbeden die mannelijk is. Dat bepaalt, onder andere, de positie van vrouwen in de godsdienst. Die is ondergeschikt aan die van de man.' SURPRISE SURPRISE.

Maar daar hebben die vrouwen het wel een beetje zelf naar gemaakt. Check: het was Eva die Adam heeft verleid om een hap te nemen van die verboden appel, niet andersom! Adam was echt een heel brave zoldersnor. Die wist niet eens wat een appel wás.

Ik denk eigenlijk dat god met die appel SEKS bedoelde. Seks, drugs en rock & roll. *Niet van eten, lieve Adam, want dan kan het wel eens gigantisch misgaan met de mensheid. Niet naar die enge vrouw luisteren! En waarom is zij trouwens naakt!!! Doe haar gauw een kleedje en een hoofddoek om, ACH GODVERDOMME! Daar ga je al!!!*

Maar sowieso is de vrouw in het scheppingsverhaal 'geschapen naar het evenbeeld van de man', die op zijn beurt weer is geschapen naar het beeld van god, dus reken maar uit wie er in het christendom dichterbij god staat! Die vrouwen stonden vanaf hun schepping meteen al met honderd-nul achter.

Bij het hindoeïsme en het boeddhisme is het een beetje anders.

Het hindoeïsme heeft niet alleen mannelijke maar ook vrouwelijke goden. Maar tóch hebben vrouwen ook daar een ondergeschikte positie.

Een hindoeïstische vrouw is eerst gehoorzaamheid verschuldigd aan haar vader, dan aan haar echtgenoot en ten slotte aan haar zoons, zegt Leo. Hij zit er al een tijdje over te denken toe te treden tot het hindoeïsme. Dan krijgt mijn moeder 'dispensatie' voor gehoorzaamheid aan haar zoons. Maar tot nu toe is Leo een soort boeddhist (uitsluitend op de dagen dat het hem uitkomt).

Het boeddhisme heeft geen goden, maar is wel gesticht door een MAN, en, dit verbaasde mij nog het meest: *als een boeddhistische man 'slecht' heeft geleefd, dan kan hij reïncarneren als vrouw.*

Hahaha!

Wie bedenkt zoiets!

Voor straf in je volgende leven een vrouw moeten zijn!

...

alhoewel

...

in sommige culturen is dat nog steeds een forse straf.

– Mag het ook een naaktslak zijn?

– Pardon?

– Omdat ik slecht heb geleefd?

– Wat bedoel je, slechte man?

– Dat ik reïncarneer als naaktslak?

– Geen sprake van.

– Wat maakt dat nou uit? Vrouw, naaktslak? Het is toch allebei een paar stapjes terug?!

Nou zit ik opeens te denken: Misschien heeft Leo het niet helemaal goed begrepen.

Misschien zien boeddhisten de vrouw helemaal niet als lagere ondersoort, en is die wedergeboorte als vrouw niet als straf bedoeld, maar als HEROPVOEDING voor slechte mannen. Zo van: *ga eerst maar eens tachtig jaar lang je zacht-aardige vrouwelijke kanten ontwikkelen. Dan zien we daarna wel weer verder.*

Meer een soort huiswerk-taak voor de vakantie.

Dat klinkt veel logischer, toch?